

[Jørgen Jørgensen.]

Forældre i Danmark til i alt for høj Grad at stille mod Eksamen. Den har understøttet dette Synspunkt i en uhyggelig Grad, hvad der har ført til, at vi er kommet for vidt, og jeg kan ikke rigtig se, hvordan man skal standse denne Udvikling, hvis ikke man gør det ved helt at ophæve den nuværende Tilstand med en Deling af Børnene ved 10-11 Aars Alderen. Jeg ved godt, at man heroverfor vil indvende, at de Børn, der skal læse, — og det skal jo fremdeles en betydelig Del af Børnene — i en tidligere Alder end 14 Aars Alderen skal begynde at have Undervisning i Sprog. Deri er jeg enig, men jeg kan ikke se, at det ikke skulde være muligt at finde en tilfredsstillende Form for denne Undervisning i den almindelige Folkeskole for de Børn, som har Evne og Anlæg derfor. Jeg skal imidlertid ikke komme dybere ind paa Problemet, for det kunde foranledige en langvarig Skoledebat, som jeg ikke synes, det her foreliggende Forslag egentlig giver Anledning til. Jeg peger kun paa, at jeg tror, dette Problem bliver det mest aktuelle, det mest omdiskuterede inden for Skolen i den kommende Tid, og jeg tror ogsaa, at det er og vil blive Udgangspunktet for adskillige af de Reformers, som maa ventes i den kommende Tid.

Dernæst vil jeg pege paa, at det Spørgsmaal, som er det vigtigste for Skolen i det hele taget, det er Spørgsmaalet om Lærernes Uddannelse. Som bekendt har den højtærede Undervisningsminister fremsat et Forslag i Landstinget — jeg ved ikke, om han faar det gennemført, men i hvert Fald er det paa Trapperne herved — et Forslag, som aabner nye Muligheder for Læreruddannelsen, hvilket jeg lægger betydelig Vægt paa. Til syvende og sidst staar og falder Skolen jo med, om dens Lærerkrafter er Stillingen voksen, og om de ind i det daglige Skolearbejde kan bringe det, som vi tilstræber med vor Undervisning. Derfor er det saare vigtigt, at de Kvinder og Mænd, der gaar ud til Skolens Arbejde, faar en Uddannelse, der gør dem velskikkede til at tage en saa krævende selvstændig Opgave op, som det er at være Lærer. Derfor er det bærende Grundlag i Skolen at finde de rigtige Kvinder og Mænd til denne Gerning og at aabne Mulighed for disse Kvinder og Mænd til en Uddannelse, som gør dem vel skikkede til at løse Opgaven. Jeg hilser derfor med Tilfredshed det nye, som er fremme i Ministerens Forslag, om større Frihed i Seminariernes Undervisning, og jeg haaber, at det meget hurtigt kan føre til et Resultat,

som kan give bedre Muligheder end hidtil for Seminariernes Arbejde.

Den højtærede Minister citerede en Udtalelse af det ærede Medlem Hr. Tesdorpf's Tale i Gaar om Landbyskolens Stilling og drog en Sammenligning mellem Byskolen og Landsbyskolen. Jeg tror, det er rigtigt, at mange Skoler ude i Landsbyerne trængte til Fornyelse, og jeg har ogsaa været meget bekymret over, at den Skoleordning, vi vedtog for nu snart mange Aar siden, i 1937, ikke har kunnet blive ført ud i Livet i højere Grad, end Tilfældet er. Men det skyldes Forhold, som ingen har været Herre over, det er ikke Uvilje fra Befolkningens Side, der er Skyld i, at den nye Skoleordning ikke er gennemført, i hvert Fald ikke for den overvejende Dels Vedkommende. Det er rigtigt nok, at Forholdene mange Steder ude i Sognene skolemæssigt ikke er tilfredsstillende, men jeg maa paa den anden Side sige, at den ikke for store Landsbyskole rummer Muligheder for Undervisningen, som Købstadsskolen aldrig vil eller kan faa. Den overfyldte Købstadsskole — saaledes som en Købstadsskole næsten altid vil være det — og hele den Maade, hvorpaa Købstadsskolen maa bygges op, med de mange Børn, der skal skaffes Plads til, med de mange Lærerkrafter, der skal arbejde paa samme Sted, alt dette gør, at den store Skole i Byen aldrig kan opnaa saa tilfredsstillende Arbejdsvilkaar og saa gode Forhold at virke under, som den ikke for lille, men heller ikke for store Landsbyskole. Med de Hjælpemidler, som nu findes til Raadighed, og med den Mulighed for Børnene og Lærerkrafterne til at leve sig sammen, som findes i den veludbyggede Landsbyskole, er denne, forekommer det mig, noget nær Idealet af den Skole, man er i Stand til at bygge op.

Det har glædet mig, at man ude paa Landet har bevaret den selvstændige Skoleform, ikke har gjort Forsøg paa at kopiere Byskolen, men virkelig har gjort Forsøg paa at bevare en selvstændig Skoleform svarende til de Forhold, som Skolen paa Landet maa arbejde under. Den Frygt, der i sin Tid var fremme for en Udvikling i Retning af de meget store Skoler, hvortil Børnene skulde befordres over lange Afstande, har vist sig ugrundet, man har i det store og hele bevaret en Skoletype, som blot var lidt større end den oprindelige, hvad ogsaa var nødvendigt. Naar man skulde bygge Skolen ud med alle de ydre Rammer, som er nødvendige, vilde det blive alt for kostbart, hvis man vilde bevare den helt lille Skole, men